

Μαριλιάννα
Στραπατσάκη

"Τα Φαντάσματα της Μεσογείου ή οι Αντικατοπτρισμοί του Παρελθόντος"
βίντεο - εγκατάσταση

ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΑΤΡΑΣ

PATRAS INTERNATIONAL FESTIVAL

"The Phantasms of the Mediterranean or the Reflections of the Past"
Video - Installation

Mariana
Strapatsaki

"Τα Φαντάσματα της Μεσογείου ή
οι Αντικατοπτρισμοί του Παρελθόντος"

βίντεο - εγκατάσταση
της Μαρίας Στραπατσάκη

"The Phantasms of the Mediterranean or
the Reflections of the Past"

Video - Installation by
Marianna Strapatsaki

“αντικατοπτρισμοί”

ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΑΤΡΑΣ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΥΡΑΤ

PATRAS INTERNATIONAL FESTIVAL
ARTISTIC DIRECTOR: ALEXANDROS MYRAT

“reflections”

Δ.Ε.Π.Α.Π.
ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΑΤΡΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΠΑΛΑΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
6 ΙΟΥΛΙΟΥ / 30 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1999

"Τα Φαντάσματα της Μεσογείου ή
οι Αντικατοπτρισμοί του Παρελθόντος"

βίντεο - εγκατάσταση
της Μαριάννας Στραπατσάκη

"The Phantasms of the Mediterranean
or the Reflections of the Past"

Video - Installation by
Marianna Strapatsaki

6 JULY / 30 AUGUST 1999

OLD MUNICIPAL HOSPITAL

MUNICIPALITY OF PATRAS

PATRAS MUNICIPAL SECTOR OF CULTURAL DEVELOPMENT
PATRAS INTERNATIONAL FESTIVAL

Η βίντεο-εγκατάσταση της Μαριάννας Στραπατοσάκη αποτελεί ένα δείγμα παράλληλης χρήσης πολλών μέσων έκφρασης στον εικαστικό χώρο.

Επικεντρωμένη στο νερό, ως σύμβολο κάθε δυνατότητας ύπαρξης, και στην κολώνα, ως σύμβολο της σταθερότητας απέναντι στην υδάτινη ρευστότητα, θέτει, μέσω της επεξεργασμένης βίντεο-εικόνας, το πολύ σημαντικό για τον άνθρωπο, πρόβλημα της συνεχούς γέννησης-αναγέννησης, ως άτομο και ως σύνολο.

Θέτει όμως επίσης και την προβληματική της χρήσης των σύγχρονων ηλεκτρονικών μέσων στην Τέχνη, πρόκληση για ένα συνεχή επανακαθορισμό της.

Αποτελεί όμως και πρόκληση για το Διεθνές Φεστιβάλ της Πάτρας το οποίο, με την επιλογή του αυτή, δηλώνει ότι θέλει να πειραματιστεί με κάθε μορφή εικαστικής δημιουργίας.

Βικτωρία Αγγελοπούλου
Πρόεδρος Δ. Ε. Π. Α. Π.

Marianna Strapatsakis' video installation consists an example of concurrent use of multiple expression media within the field of plastic arts.

The installation, being focused on the element of water, seen as the very symbol of every possible existence, as well as on the notion of column, seen as a symbol of stability juxtaposing the fluidity of water, poses through the processed video image the major issue for humans, that of the continuous birth and re-birth of individuals and groups of people.

Moreover, Strapatsakis' work sets forth the questioning regarding the employment of modern electronic media in art, still a challenge for its continuous re-definition.

In addition, this presentation is also a challenge for the Festival of Patras, which with this choice declares its resolve to experiment with every form of creation with respect to plastic arts.

Victoria Aggelopoulou
President of Patras Municipal Sector of Cultural Development

"Τα φαντάσματα της Μεσογείου ή οι Αντικατοπτρισμοί του παρελθόντος"

Βίντεο-εγκατάσταση
της Μαριάννας Στραπατσάκη

Και από τον τίτλο μόνο διαφαίνεται ότι η επιλογή του συγκεκριμένου έργου στα πλαίσια ενός Φεστιβάλ με τίτλο "Αντικατοπτρισμοί" δεν είναι τυχαία, ούτε και η τοποθέτησή του στο χώρο του Παλαιού Νοσοκομείου της Πάτρας.

Ο αντικατοπτρισμός υφίσταται, στην εγκατάσταση της Στραπατσάκη, εκτός από τον τίτλο, και ως εικονική κυριολεξία με την παρουσία του νερού και της ανοξειδωτής λαμαρίνας. Η θάλασσα, το νερό, εμφανίζεται ως ο συμβολικός χώρος πολλών δυνατοτήτων ύπαρξης, ενώ η διαδοχική διάλυση και ανασύνθεση της ανακλούμενης επεξεργασμένης εικόνας ενός αρχαιοελληνικού ναού, του ναού της Αφαίας στην Αίγινα, γίνεται σύμβολο μιας αένας Γέννησης - Αναγέννησης.

Η σχέση του με τον χώρο γίνεται έτσι αυτονόητη :

Το Νοσοκομείο είναι ο χώρος της αρρώστιας και της φθοράς, όπως αυτό υποβάλλεται παράλληλα και από την ίδια την κατάσταση του χώρου. Μόνο που η αρρώστια είναι η στιγμή όπου όλη η ζωή περνάει μπροστά από τα μάτια μας. Και είναι η στιγμή όπου ο άνθρωπος αναλαμβάνει να συνθέσει το παζλ αυτής της ζωής, να της δώσει δηλαδή μορφή και περιεχόμενο_ να αναδυθεί το νόημα της. Τότε πραγματοποιεί μια δεύτερη Γέννηση, μίαν Αναγέννηση, αυτή της συνείδησης του υπάρχειν.

A. I.

"The Phantasms of the Mediterranean or
the Reflections of the Past"

a Video-Installation by
Marianna Strapatsaki

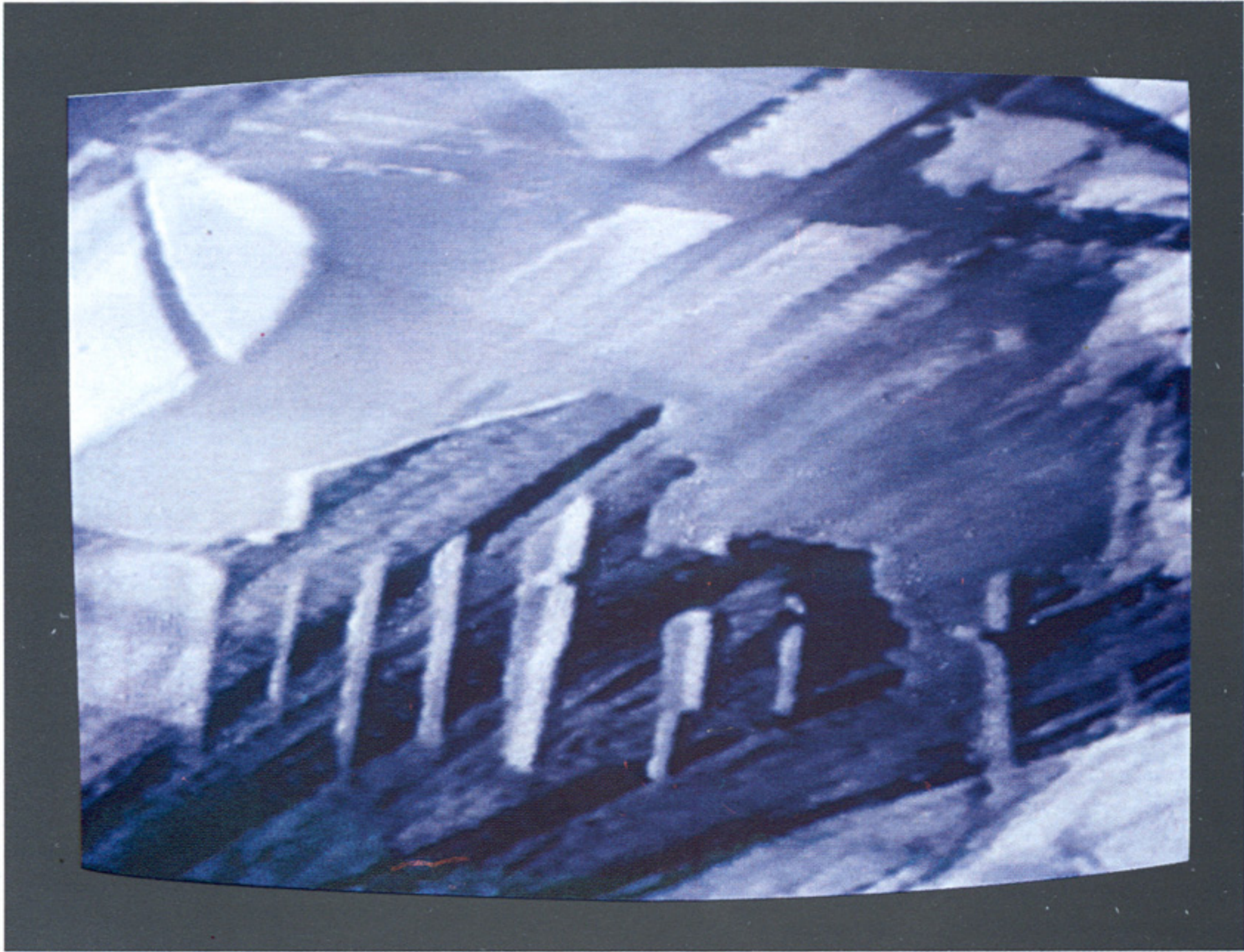
From the title of the work alone it is obvious that its selection, in the framework of the Festival's title "Reflections", was not fortuitous nor was its placement in the Old Public Hospital of Patras.

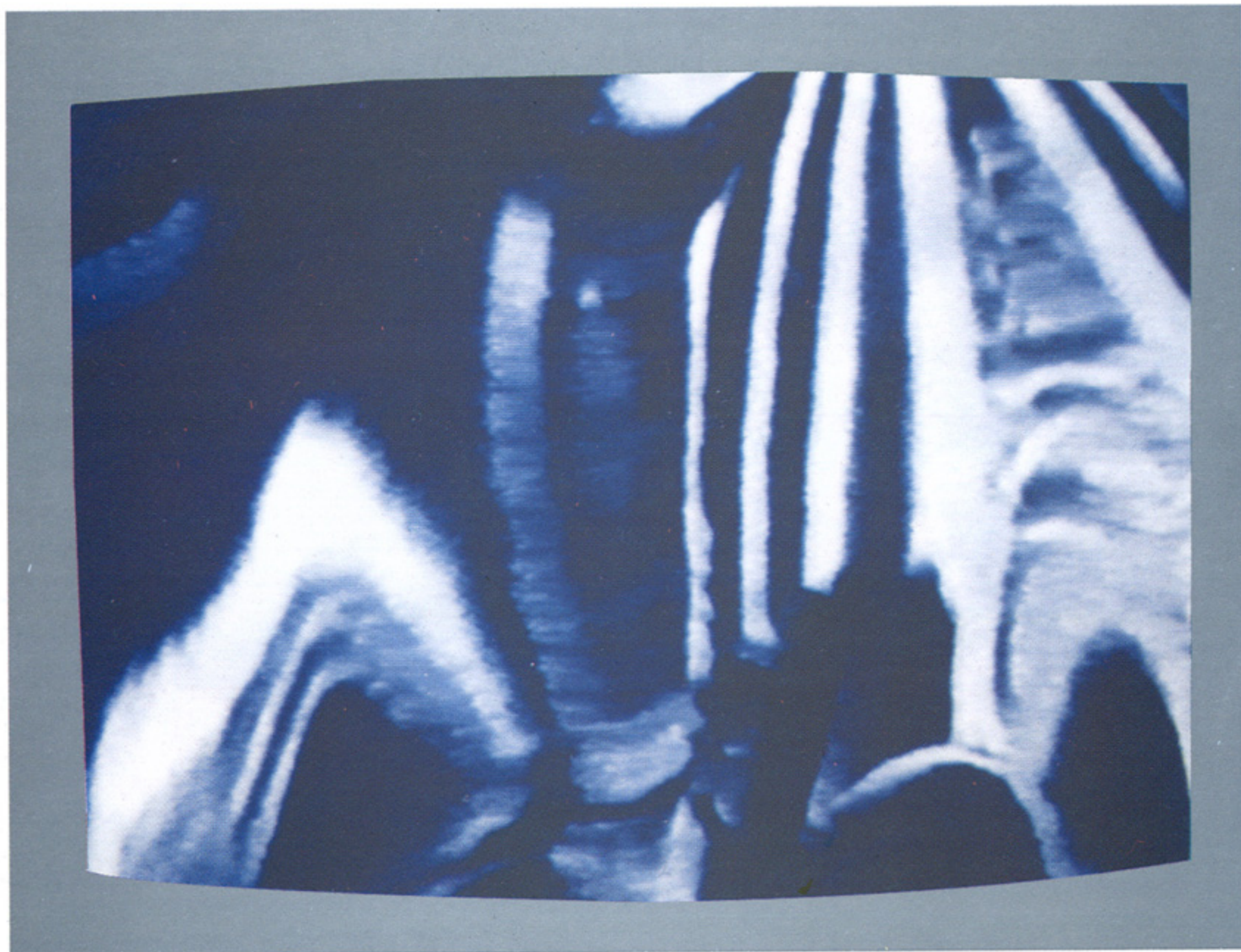
The reflection exists, in Strapatsaki's installation, outside the title itself, as a pictorial literalness through the presence of water, and the stainless sheet metal. The sea, the water that is, appears as the symbolic space for many potential existences, while the successive dissolution and recomposition of the recycled processed images of an ancient Greek temple, that of Afaia on Aegina, becomes the symbol of eternal Birth-Rebirth.

Its relationship to the Hospital space becomes self-evident.
The Hospital is a space of illness and deterioration, but this is at the same time removed by the condition itself, the actual space. Except that illness constitutes a moment where all life flashes before our eyes. And it is the moment when the human being undertakes to solve the puzzle of this life, that is, to give it form and content: so its meaning emerges. That is, when a second birth is realized, a rebirth, the consciousness of being.

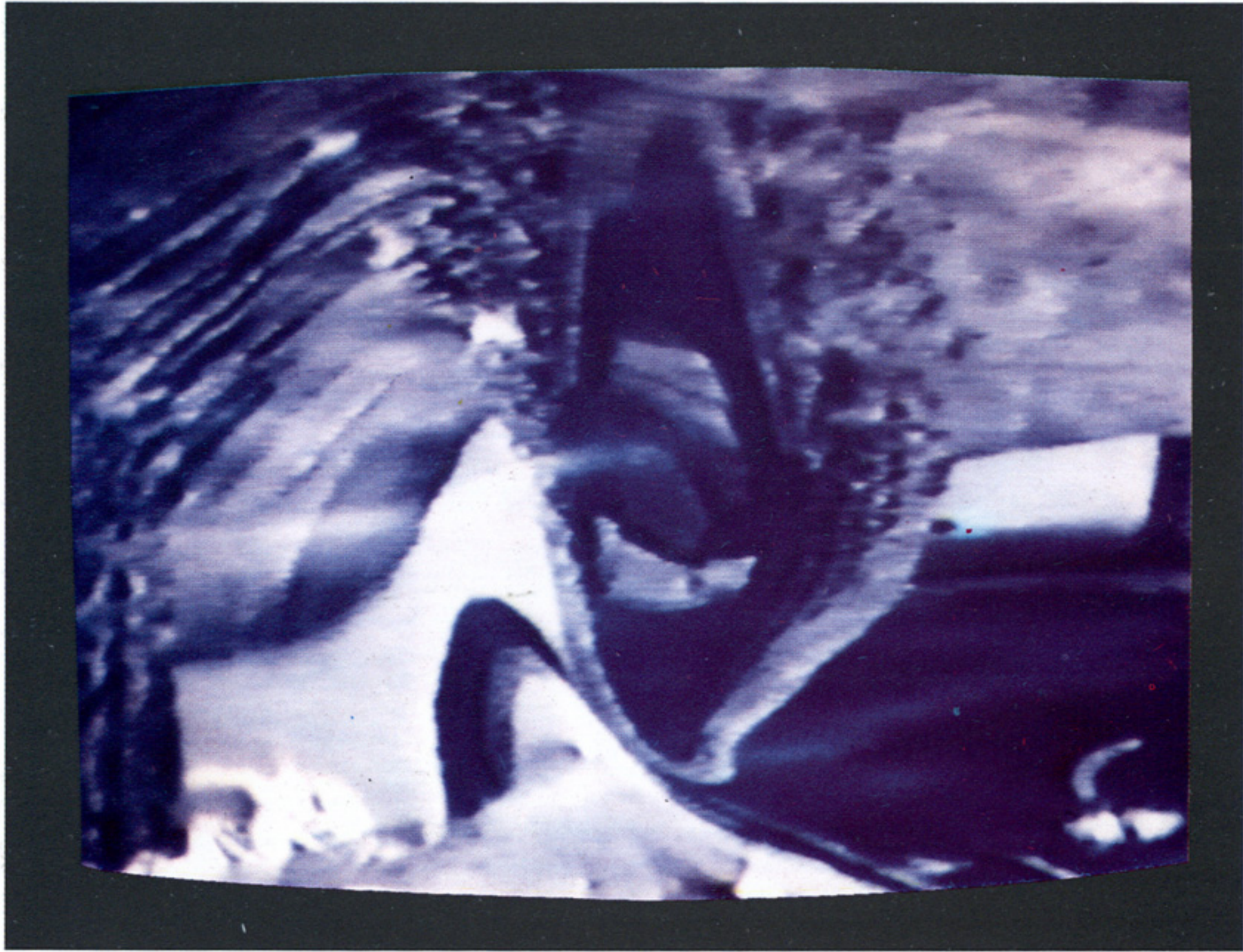
A. I.

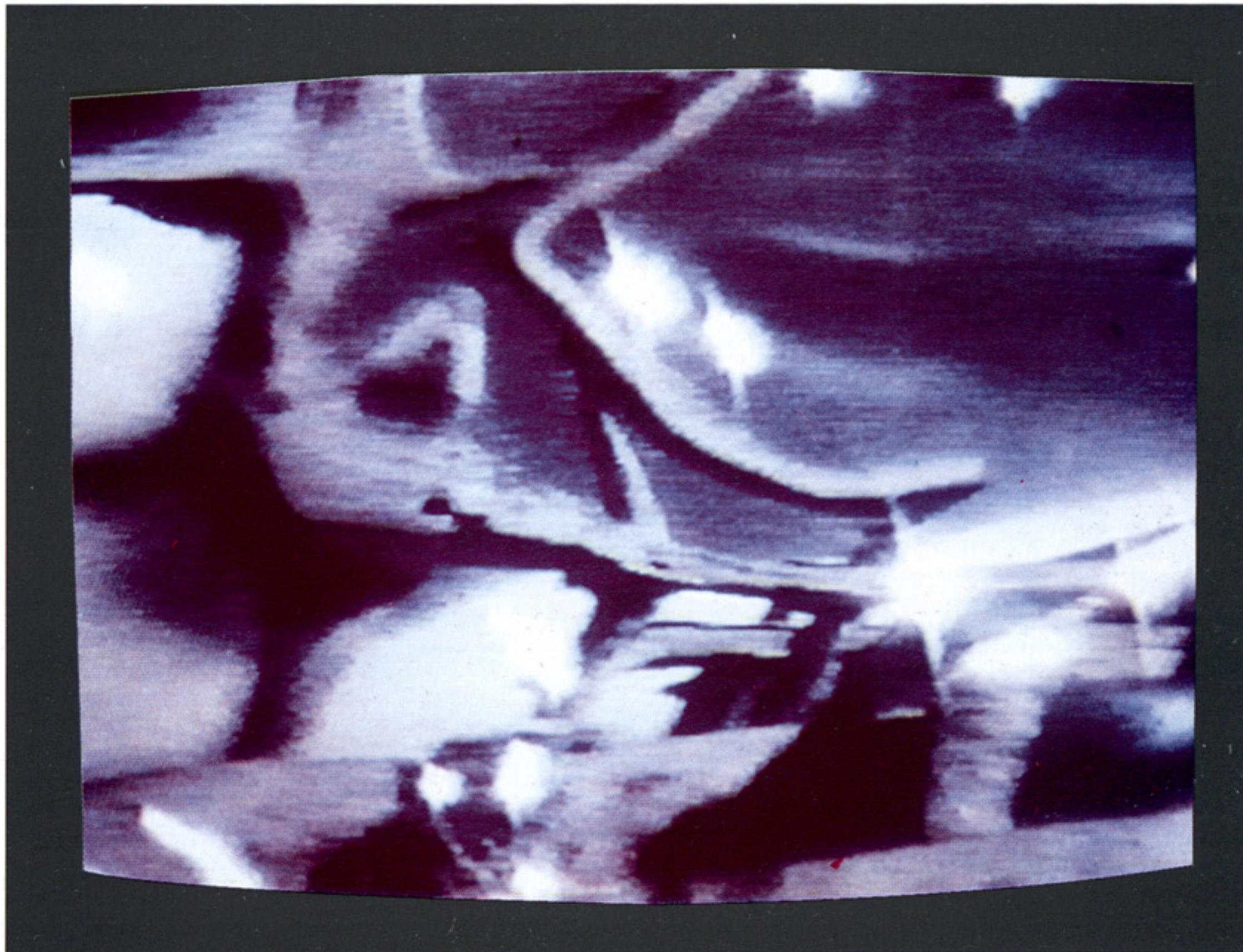

11

12

13

Σ' ένα χωρίο της ποιοδικής θεογονίας, ο κόσμος δημιουργείται με διαδοχικές γεννήσεις, οι οποίες όμως πραγματοποιούνται χωρίς έρωτα, χωρίς ένωση δηλαδή, με βάση το διαχωρισμό: η Γη γεννά τον Ουρανό και τον Πόντο (θάλασσα).

Το ίδιο θα συμβεί αργότερα και στην χριστιανική κοσμογονία: όταν από τα ύδατα θα αναδυθεί η Γη. Ο συνεχής διαχωρισμός θα οδηγήσει σε τριμερή διάρθρωση του κόσμου, του Ουρανού, της Γης και του Άδη. Μόνο που ο άνθρωπος δεν αντέχει την κατάσταση διαχωρισμού και αναζητάει την ένωση, αναζητάει την παρουσία του έρωτα. Και δημιουργείται ο κοσμικός άξονας που ενώνει τα διαφορετικά, ο "axis mundi", βυθισμένος στο κέντρο, στον ομφαλό του Κόσμου-Γης, σταθερό σημείο αναφοράς. Είναι η στήλη, η κολόνα των πολιτισμών της Μεσογείου, η μεσοποταμιακή, η αιγυπτιακή, η ελληνική η οποία θα γίνει axis mundi και του δυτικού κόσμου. Κι έτσι, με τον κοσμικό άξονα βρισκόμαστε στο στερεότερο σημείο της Δημιουργίας, εγγυητή της μορφής του κόσμου απέναντι στην προ της δημιουργίας άμορφη ρευστότητα. Το συγκεκριμένο απέναντι στο αφηρημένο. Αυτή τη ρευστότητα έρχεται να συμβολίσει το νερό. Μόνο που η υδάτινη ρευστότητα αποτελεί την πηγή της κάθε δημιουργίας, το καθαρτήριο βάπτισμα, κι έτσι παραμένει καταγραμμένο στο μεσογειακό συλλογικό ασυνείδητο.

Είναι ο εγγυητής του μύθου της αενάου επιστροφής, η αρχή που εμφανίζει, εξαφανίζει και επανεμφανίζει – σχηματίζει, αποσχηματίζει και ανασχηματίζει: Γεννά και αναγεννά την ιστορία. Η Μεσόγειος είναι για τους λαούς της μια πραγματική δεξαμενή καθαρσης. Ο Mircea Eliade θα πει για τον συμβολισμό των υδάτων ότι είναι η "δεξαμενή όλων των δυνατοτήτων ύπαρξης – προηγούνται κάθε μορφής και είναι φορείς κάθε δημιουργίας....

η κατάδυση συμβολίζει επιστροφή στο άμορφο, σημαίνει ενσωμάτωση στον αδιαφοροποίητο τρόπο μιας προ-ύπαρξης. Η ανάδυση επαναλαμβάνει την κοσμογονική πράξη της μορφοποίησης – η κατάδυση ισοδυναμεί με διάλυση της μορφής.

Για τους παραπάνω λόγους ο υδάτινος συμβολισμός παραπέμπει συγχρόνως σε θάνατο και αναγέννηση".

Αν ένας από τους ρόλους της τέχνης είναι να αποσπάσει ή να προσθέσει έννοιες στον κόσμο μας, τότε και το κείμενο που γράφεται με αφορμή ένα έργο τέχνης έχει μίαν αντίστοιχη λειτουργία ως προς αυτό το τελευταίο. Έτσι μπόρεσα να αντιληφθώ αυτή την "εγκατάσταση" ανακαλώντας στη μνήμη μου τον μυθικό άνθρωπο και την αρχέτυπη πράξη της Δημιουργίας.

'Αλλωστε, μήπως και κάθε καλλιτέχνης δεν προσπαθεί να δημιουργήσει τον κόσμο του; Αναφορά λοιπόν στη Δημιουργία με κέντρο τα ύδατα, τα οποία "προηγούνται κάθε μορφής και είναι φορείς κάθε δημιουργίας". Τα ύδατα ως "δεξαμενή όλων των δυνατοτήτων ύπαρξης". Ταραγμένο, σημαίνει επιστροφή στην αφηρημένη άμορφη και πριν την δημιουργία κατάσταση: Κατάλυση της Ιστορίας. Ηρεμο, σημαίνει επαναφορά στη στερεότητα της μορφής, αποκατάσταση της Ιστορίας. Μια διαδικασία που επαναλαμβάνεται με πλεονασμό στο έργο της Μαριάννας Στραπατσάκη: στο ίδιο το νερό μέσα, στην εικόνα του video και στις ανακλάσεις της ανοξείδωτης λαμαρίνας. Μόνο που αυτό το "ανοξείδωτο" με κάνει λίγο να "παρεκτραπώ" και να το δω σαν αντίσταση στη φθορά, στο χρόνο. Τόσο οι εικόνες από το ταραγμένο νερό όσο και από το ήρεμο, ανακλώνται στην ανοξείδωτη επιφάνεια: οι εικόνες της συνεχούς γέννησης-θανάτου-αναγέννησης. Το έργο αποτελεί το χώρο όπου το παρελθόν, το παρόν και η δυνατότητα του μέλλοντος συνυπάρχουν. Αυτός δεν είναι άλλωστε ο χώρος του ασυνείδητου, συλλογικού και ατομικού; Ο χώρος του Άξονα του Κόσμου που ενοποιεί διαφορές και αντιθέσεις τόσο μέσα στο χώρο όσο και μέσα στο χρόνο;

Αντρέας Ιωαννίδης / Επιμελητής στην Εθνική Πινακοθήκη

In a passage from Hesiod's Theogony, the world is created in successive births which take place, however, without Eros, that is, without union, based on separation: the Earth gives birth to the Sky and the Pongus (sea).

The same thing will be found later in Christian cosmogony when the Earth will emerge from the water. This continual division would lead to the tripartite arrangement of the world: Sky, Earth and Hades. Mankind cannot bear this condition of separation and seeks union, seeks the presence of love. And thus the world axis is created which joins the separate parts together, the "axis mundi", submerged in the center, the navel, of the World-Earth, a stable point of reference. On this column were supported civilizations: the Mediterranean, Mesopotamian, Egyptian, and the Greek which would also become the axis mundi of the western world. And thus with the axis mundi we find ourselves at the most stable point of Creation, the guarantor of the form of the world as opposed to the amorphous fluidity before creation. The concrete opposite the abstract. This fluidity came to be symbolized by water. Except that aquatic fluidity constitutes the source of all creation, the cathartic baptism and thus it has remained imprinted on the Mediterranean collective unconscious.

It is the guarantor of the myth of eternal return, the principle that appears, disappears, reappears, forms, deforms and reforms. Gives birth to and resurrects history. For its people the Mediterranean is a true reservoir of catharsis. Mircea Eliade would say of the symbolism of water that it is "the reservoir of all the possibilities of existence; it precedes each form and is the bearer of creation.... submergence symbolizes the return to the amorphous and means incorporation in the undifferentiated mode of preexistence. Emergence repeats the cosmogonic act of formation; Submergence is the equivalent of the dissolution of form. For the above reasons the symbolism of water refers to both death and rebirth".

If one of the roles of art is to extract or add concepts to our world, then the text that is written on the occasion of a work of art has a corresponding function in regard to the latter. In this way, I was able to grasp this "installation", calling back to memory the mythical human being and the archetypal act of Creation. Indeed, isn't every artist trying to create his or her own world?

So the reference is to Creation, with water at its center, which "preceded every form and is the bearer of each creation". Water as a "reservoir of all the possibilities of existence". Agitated means a return to the abstract, amorphous condition before the creation itself. The abolition of history. Tranquil means the return to the stability of form, the reestablishment of history. A process superabundantly repeated in the work of Marianna Strapatsaki: in the water itself, in the image in the video and in the reflections in the stainless sheet of metal. But this "stainless" makes me "digress" a little and see it as a resistance to the wear and tear of time. Both the images from the agitated and the tranquil water are reflected on the stainless surface; the images of continual birth-death-rebirth. The work constitutes that land where the past, the present and the possibility of the future coexist. Is this not the land of the unconscious, collective and individual? The land of the Axis Mundi which unifies differences and antitheses, both in space and time?

Andreas Ioannidis / Curator at the National Gallery

Μαριάννα Στραπατσάκη

1947

Γεννήθηκε στην Αθήνα.

1967

Αθηναϊκό Τεχνολογικό Ινστιτούτο. Δίπλωμα Διακόσμησης Εσωτερικού Χώρου, Αθήνα.

1967

Υποτροφία για πέντε χρόνια της Ακαδημίας Αθηνών για σπουδές ζωγραφικής στο Παρίσι.

1969-1974

Δίπλωμα Ζωγραφικής από την École Nationale Supérieure des Beaux Arts, Atelier Pierre Matthey, Certificat Σχεδίου από την E.N.S.B.A. Atelier M. Gili. Certificat της Ιστορίας της Τέχνης από την École du Louvre.

1972

Licence Πλαστικών Τεχνών από το Πανεπιστήμιο Paris I, Sorbonne.

Εχει πραγματοποιήσει είκοσι επτά ατομικές εκθέσεις: στην Ελλάδα, στη Γαλλία, στη Γερμανία, στην Ιταλία, στην Πορτογαλία και στη Χιλή, και έχει λάβει μέρος σε σαράντα δύο ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα, στη Γαλλία, στη Γερμανία, στην Αγγλία, στην Ισπανία και στην Τουρκία.

Έργα της βρίσκονται στην Ελλάδα: Υπουργείο Πολιτισμού, στην Εθνική Πινακοθήκη, στο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης Ελίζας και Βασίλη Γουλανδρή, στη συλλογή Χάρη Αντωνίου, στη συλλογή Περικλή Σακίνη. Επίσης: στη συλλογή Κ. Φιξ στην Αυστρία και σε συλλογές στη Γαλλία, Ελβετία και Ηνωμένες Πολιτείες και στη συλλογή Τ. Καραβία (Νέα Υόρκη). Στη Δημοτική Πινακοθήκη Ρόδου, στο Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Ρεθύμνου, στο Δήμο Ρόδου και στο Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα και στο Παρίσι.

Διευθύνσεις

Σεργίου Πατριάρχου 20, Αθήνα 11471, τηλ. 3645412

20 rue Henry Barbusse, 75005 Paris, France, tel. 43295390

Marianna Strapatsakis

1947

Born in Athens.

1967

Diploma in Interior Decoration from Athens College of Technology.

1969

Grand for five years for further studies in painting, Sketch and Plastics Arts in Paris from the Academy of Athens.

1969-1974

École Nationale Supérieure des Beaux Arts: diploma in Painting, course Pierre Matthey, Certificat in Sketch, course M. Gili. École du Louvre: Certificate in History of Art.

1979

Université de Paris I, Sorbonne: Licence Arts Plastiques.

She has realised twenty seven individual exhibitions in Greece, France, Germany, Italy, Portugal and Chile and she has participated in forty two group exhibitions in Greece, England, France, Germany, Spain, Turkey and Holland.

Her works there are in Greece, in the National Gallery of Athens, in the Ministry of Culture, in the Museum of Moderne Art V. and E. Goulandry, in the collections in France, in Switzerland and in the private collection of T. Karavias in New York, in the Municipal Gallery of Rhodes, in the Center of Contemporary Art in Rethymnon, in the Town-hall of Rhodes, Macedonian Museum of Modern Art. She lives and works in Athens and in Paris.

Address: 20, Sergiou Patriarhou Str, 114 71 Athens - Greece, tel. & fax : (01) 3645412

20, rue Henry Barbusse, 75005 PARIS - FRANCE, tel. (01) 43295390.

Επιμέλεια έκθεσης
Αντρέας Ιωαννίδης

Ιστορικός Τέχνης Επιμελητής στην Εθνική Πινακοθήκη

Μετάφραση κειμένων Αντρέα Ιωαννίδη
Phillip Ramp

Μεταφράσεις
ΑΕΝΑΟΝ Μεταφραστικό Κέντρο, Πάτρα

Καλλιτεχνική επιμέλεια έκδοσης
Δώρα Σπυροπούλου

Δημιουργικό
Κώστας Τσιρίκος

Τεχνική Υποστήριξη
Νίκος Λαζανάς

Οργάνωση παραγωγής & φροντίδα έκδοσης
Δημήτρης Παπανικολάου

I. S. B. N.
960-7811-25-9

© ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ
Δ. Ε. Π. Α. Π.
ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΠΑΤΡΑΣ 1999

Curator
Andreas Ioannides

Art Historian Curator of the National Gallery

Translation of A. Ioannidis texts
Phillip Ramp

Translations
AENAON Translation Agency, Patras

Creative Director
Dora Spiropoulou

Graphic design
Kostas Tsirikos

Technical support
Nikos Lazanas

Production Coordinator and Supervision of catalogue
Dimitris Papanikolaou

I. S. B. N.
960-7811-25-9

MUNICIPALITY OF PATRAS
PATRAS MUNICIPAL SECTOR OF CULTURAL DEVELOPMENT
PATRAS INTERNATIONAL FESTIVAL 1999

Ο κατάλογος "Τα φαντάσματα της Μεσογείου ή οι Αντικατοπτρισμοί του παρελθόντος" τυπώθηκε τον Ιούλιο του 1999 σε 2.000 αντίτυπα με την ευκαιρία της έκθεσης που οργανώθηκε στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του Διεθνούς Φεστιβάλ Πάτρας από 6 Ιουλίου - 30 Αυγούστου 1999 στο Παλαιό Δημοτικό Νοσοκομείο.

The catalogue "The Phantasms of the Mediterranean or the Reflections of the Past" was printed in July 1999 in 1 000 copies on the occasion of the exhibition of Patras International Festival from 6th of July to 30 August 1999 at the Old Municipal Hospital.

